

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 448/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária F., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 5691/2012 až sp. zn. Rvp 5771/2012 a sp. zn. Rvp 6954/2012 až sp. zn. Rvp 7219/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v bližšie neoznačených konaniach a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 5691/2012 až sp. zn. Rvp 5771/2012 a sp. zn. Rvp 6954/2012 až sp. zn. Rvp 7219/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 5691/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 14. mája 2012 osobne doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v bližšie neoznačených konaniach (súdnym exekútorom boli veci vedené pod sp. zn. EX 8332002, EX 14792003, EX 2542002, EX 4922002, EX 992006, EX 8592003, EX 7792004, EX 5052001, EX 6862002, EX 7722002, EX 2592002, EX 312003, EX 1142007, EX 1142003, EX 15382002, EX 3512002, EX 1142003, EX 2972002, EX 2962003, EX 3562002, EX 15422002, EX 1902003, EX 11232002, EX 4972002, EX 902006, EX 5512002, EX 4322004, EX 3852001, EX 7252002, EX 11292002, EX 10422002, EX 1972002, EX 8212002, EX 8202002, EX 6822002, EX 8192002, EX 3262005, EX 6152003, EX 1722005, EX 11662004, EX 8242002, EX 8342002, EX 11522002, EX 2982003, EX 6712003, EX 62007, EX 1082002, EX 5352003, EX 642007, EX 7732002, EX 6262003, EX 11632004, EX 14062002, EX 5372002, EX 13142002, EX 1072003, EX 11792002, EX 17052002, EX 2272005, EX 9532004, EX 3732003, EX 2402003, EX 2602002, EX 8282003, EX 12382002, EX 6072002, EX 10152003, EX 10132003, EX 702003, EX 8402002, EX 2422003, EX 9782002, EX 3822003, EX 8472002, EX 4212001, EX 11742002, EX 5502006, EX 652002, EX 6272004, EX 15242003, EX 1652003, EX 1822003, EX 872007, EX 11242002, EX 6412003, EX 2862005, EX 1502003, EX 11592002, EX 15622002, EX 7812004, EX 982006, EX 1022006, EX 12112002, EX 7832004, EX 14422002, EX 892003, EX 7802004, EX 3682002, EX 7562003, EX 8842002, EX 9452006, EX 15172003, EX 2332003,

EX 3592005, EX 9112002, EX 6302002, EX 6882003, EX 3972002, EX 7642003,
EX 10332002, EX 6602002, EX 4692003, EX 26002003, EX 5522002, EX 5192003,
EX 952005, EX 1552005, EX 12952002, EX 4312004, EX 1652001, EX 6882002,
EX 3942002, EX 182006, EX 2432005, EX 1682002, EX 13402003, EX 1622002,
EX 7092002, EX 8302004, EX 6162002, EX 5652002, EX 5702002, EX 8592003,
EX 2042006, EX 8032002, EX 9412002, EX 6142002, EX 9442002, EX 11462002,
EX 3752001, EX 4422005, EX 2842003, EX 5252003, EX 7782002, EX 3542002,
EX 15662002, EX 14652003, EX 17742002, EX 5212002, EX 9152002, EX 1422006,
EX 7442002, EX 6902005, EX 15262003, EX 13152002, EX 2162005, EX 4642002,
EX 3522003, EX 8902002, EX 3672003, EX 2802002, EX 13902002, EX 9712002,
EX 4812002, EX 3192003, EX 7072005, EX 4522002, EX 3862005, EX 6812002,
EX 13382002, EX 3232003, EX 10892002, EX 2932002, EX 7612002, EX 8682002,
EX 10422003, EX 2682004, EX 6812006, EX 5192002, EX 4452002, EX 5982003,
EX 11272003, EX 12542002, EX 17712002, EX 8982002, EX 3422001, EX 13942002,
EX 6222003, EX 5292003, EX 1282003, EX 13302002, EX 9482003, EX 3272003,
EX 9562004, EX 7582002, EX 8662002, EX 9642002, EX 2932003, EX 6172002,
EX 6082002, EX 12182002, EX 4262001, EX 1842003, EX 7412004, EX 18072003,
EX 4902004, EX 8462002, EX 13152002, EX 13242002, EX 1302003, EX 14202002,
EX 702003, EX 9062003, EX 10352002, EX 3912002, EX 10912002, EX 6332002,
EX 10942002, EX 5912002, EX 2902002, EX 27872004, EX 7572002, EX 2812005,
EX 1482002, EX 6782006, EX 9412003, EX 4602002, EX 7082002, EX 14452002,
EX 7492003, EX 7302002, EX 15482003, EX 1642002, EX 6392002, EX 1852003,
EX 5172002, EX 13672002, EX 2562004, EX 7262002, EX 5972002, EX 10352004,
EX 9172002, EX 8812002, EX 8572004, EX 1852004, EX 15402003, EX 5992005,
EX 2862003, EX 10952002, EX 832006, EX 7312002, EX 8822006, EX 10182003,
EX 4912002, EX 10852002, EX 7642003, EX 8762002, EX 10892002, EX 11012002,
EX 11282002, EX 3092005, EX 15252003, EX 4332003, EX 14622003, EX 4312002,
EX 11142003, EX 18712003, EX 2832002, EX 7922002, EX 12332002,
EX 15512002, EX 352003, EX 7892002, EX 1752005, EX 26062003, EX 2742002,
EX 11812002, EX 13812002, EX 11862002, EX 11422004, EX 2122002, EX 14562002,
EX 7232002, EX 7592003, EX 7562002, EX 11492002, EX 52005, EX 7322002,

EX 5662003, EX 2542004, EX 902005, EX 17502003, EX 122007, EX 1812003, EX 9082002, EX 962003, EX 7472002, EX 8012004, EX 10202003, EX 10032003, EX 6182003, EX 6892003, EX 19992003, EX 1072007, EX 13712003, EX 13302004, EX 6202003, EX 15042003, EX 9252003, EX 9052002, EX 6782003, EX 13492004, EX 1952001, EX 3842004, EX 4652002, EX 8132002, EX 7542002, EX 14202002, EX 11552002, EX 3692003, EX 4192002, EX 14622002, EX 7502003, EX 212005, EX 11512002, EX 6312003, EX 102007, EX 2592003, EX 6192003, EX 1752003, EX 13512004, EX 11372002, EX 8172002, EX 2722005, EX 17302003, EX 8442002, EX 12642002, EX 7602002, EX 11192002, EX 10382003, EX 10902002, EX 9172003, EX 10992002, EX 14142002, EX 13312004, EX 7402004 a sp. zn. EX 9572003.

2. Zo sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5691/2012 až sp. zn. Rvp 5771/2012 a pod sp. zn. Rvp 6954/2012 až sp. zn. Rvp 7219/2012 (s takmer identickým obsahom, líšiacich sa len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom, s viacerými rozdielne uvedenými dátumami narodení povinného v sťažnosti a pripojenom splnomocnení) vyplýva, že sťažovateľka (v konaní pred okresným súdom „oprávnená“) v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala zvoleného exekútora o vykonanie exekúcie. Pôvodne zvolený súdny exekútor postupujúc podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcie, o ktorých okresný súd rozhodol. Sťažovateľka uplatňujúc postup podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku podala okresnému súdu v napadnutých konaniach návrhy na zmenu súdneho exekútora, o ktorých okresný súd dosiaľ nerozhodol napriek skutočnosti, že veci nevykazujú prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v označených veciach. Sťažovateľka uvádza, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

3. Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka podala opakovane žiadosti o poskytnutie informácií o stave konaní, ako aj sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach predsedovi okresného súdu (kópie sťažností neboli ústavnému súdu doručené, pozn.). Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti odpoveď okresného súdu nedostala.

4. Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa tvrdení sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

5. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka v petite sťažností navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaniach (číselne neoznačených) boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť

na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

7. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5691/2012 až sp. zn. Rvp 5771/2012 a pod sp. zn. Rvp 6954/2012 až sp. zn. Rvp 7219/2012 a z neho vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy o spojení týchto sťažností na spoločné konanie, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom..., ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Citované ustanovenia § 20 ods. 1 až 3 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahujú aj na sťažnosti podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný pritom návrhom na začatie konanie (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

11. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (ktorý koncipoval samotný návrh, pozn.) v texte sťažností ani v ich petite neuviedla spisové značky, pod ktorými sú ňou namietané konania vedené okresným súdom, a ani ústavnému súdu s návrhom nedoručila relevantné (na návrh sa vzťahujúce) písomné podklady, hoci napr. na prvom liste návrhu uvádza, že tvoria prílohu tohto návrhu (s označením „*listiny podľa textu*“, pozn.)

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a ďalšie). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to osobitne v prípade, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta). Na uvedenom nič nemení ani sťažovateľkino tvrdenie, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené spisové značky konaní, pod ktorými sa jej exekučné konania vedú. Sťažovateľka totiž žiadnym dôkazom nepreukázala, že by tieto údaje žiadala oznámiť a že by jej ich okresný súd odmietol sprístupniť. Navyše, právny zástupca nepochybne disponuje/mal by disponovať účinnejším prostriedkom, na základe ktorého je možné zistiť na okresnom súde požadované skutočnosti, ako len prípadné formálne zaslanie písomnej žiadosti, ak vôbec takáto žiadosť bola zaslaná (sťažovateľka v sťažnostiach neuvádza ani dátum, kedy tak mala urobiť). V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že v okolnostiach danej veci by skutočnosť, že sa sťažovateľka formálne obrátila na okresný súd, aby jej oznámil spisové značky súdnych konaní, mohla mať svoj význam vtedy, ak by okresný súd výslovne odmietol sťažovateľke (jej právnemu zástupcovi) požadované skutočnosti oznámiť, k čomu nedošlo, resp. toto sťažovateľka netvrdila.

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Na základe uvedených skutočností ústavný súd zastáva názor, že sú splnené predpoklady na odmietnutie označených sťažností sťažovateľky z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, poukazujúc pritom aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ktorými už odmietol z obdobných dôvodov v zásade identické sťažnosti sťažovateľky (pozri napr. uznesenia vo veciach vedených pod sp. zn. II. ÚS 218/2012, II. ÚS 254/2012, I. ÚS 284/2012, I. ÚS 306/2012, III. ÚS 263/2012 a sp. zn. III. ÚS 275/2012).

12. Ústavný súd tiež pripomína, že v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona o súdoch. Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka nepreukázala/nedoložila podanie kvalifikovanej sťažnosti na prietahy v súdnom konaní adresovanej predsedovi súdu. Uvedená skutočnosť sama osebe by bola dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť vyplývajúcu z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Napokon ústavný súd pripomína, že pokiaľ ide o námietku riadneho nevybavenia sťažností sťažovateľky na prietahy v konaní predsedom okresného súdu, sťažovateľka

mohla podať sťažnosť podľa § 63 a nasl. zákona o súdoch aj predsedovi nadriadeného krajského súdu, aby vo veci urobil nápravu, čo však z jej sťažností nevyplýva.

Z uvedených dôvodov ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka sa domáha ochrany svojich práv v napadnutých konaniach prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy tiež predčasne, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažností z dôvodu neprípustnosti.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu neprípustnosti.

13. Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery rozhodovanie o nich sa stalo bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012